

st*rk

STERKE VERHALEN VAN MENSEN MET EEN HANDICAP

SEPTEMBER 2021 // 39

P608419

foto: Leen Breda - Groep Ubuntù

Minister Wouter Beke

**“WE HEBBEN
IEDEREEN NODIG”**

Dossier Werk

**EEN JOB IS ALTIJD
MEER DAN EEN JOB**

Inclusie op televisie

**VRT ZOEKT
SCHERMGEZICHT
MET EEN HANDICAP**

Vlaanderen
is welzijn

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

DUIDELIJKE BELEIDSKEUZE

Aan het begin van de zomervakantie kwam minister Wouter Beke met opvallend nieuws. De Vlaamse Regering heeft beslist dat wie tot prioriteitengroep 1 behoort, versneld een persoonsvolgend budget krijgt. Tegelijk blijft de automatische toekenning in noodgevallen gegarandeerd. Om beide doelen te realiseren, wordt voorziene financiering vervroegd ingezet en worden nog eens extra middelen aangeboord.

Over elke beleidskeuze kan geredetwist worden, maar deze beslissing heeft alvast het voordeel van de duidelijkheid. De grootste en meest dringende noden hebben deze regeerperiode een concreet vooruitzicht op ondersteuning. In opdracht van de minister is het VAPH volop bezig om zo snel mogelijk alle dossiers in orde te brengen.

Blijven prioriteitengroep 2 en 3 dan in de kou? Dat is alvast niet de boodschap van minister Beke, die we hierover aan de tand mochten voelen. Ook prioriteitengroep 2 en 3 krijgen perspectief, al wil de minister niemand valse hoop geven. "Het is een harde boodschap, maar er zijn nu eenmaal niet genoeg middelen om alle personen met een handicap een budget toe te kennen," zegt hij.

Dit najaar komt er alvast een uitgebreide bevraging van maar liefst 2.400 mensen die nu in prioriteitengroep 3 wachten. We werken hiervoor samen in een ruim overleg met het werkveld en alle belanghebbenden. De medewerking van de bevragden is enorm belangrijk: uit hun antwoorden zullen we voorstellen distilleren aan de Vlaamse Regering. Die voorstellen moeten toelaten mogelijk al op kortere termijn perspectief op (meer) ondersteuning te bieden.

Een belangrijk aspect in de inclusieve samenleving die we nastreven, is werk. Werk geeft een inkomen, maar biedt ook structuur, sociale contacten, zingeving, een identiteit... Gelukkig vinden meer en meer mensen met een handicap een job op maat die hen voldoening schenkt. Voor sommigen is dat begeleid werk, voor anderen vrijwilligerswerk of een activiteit in een dagcentrum, nog anderen werken in het reguliere arbeidscircuit.

Loopt alles dan perfect? Natuurlijk niet. Hier en daar moet zeker nog bijgestuurd worden. Maar de mogelijkheden zijn vandaag al groot. Niet alleen voor mensen met een handicap, maar ook voor bedrijven die werk willen maken van inclusie. In het dossier over werk vind je alvast heel wat tips, informatie en praktijkverhalen.

Ondertussen hebben onze atleten het weer prima gedaan op de Paralympische Spelen. Dat de media hier op een inclusieve manier meer en meer aandacht aan besteden, juichen we toe. De openbare omroep heeft overigens wel meer plannen voor inclusie en diversiteit. Je leest er alles over in dit magazine.

James Van Casteren,
administrateur-generaal VAPH

Interview minister Wouter Beke

03

"Deze regering doet nooit geziene inspanningen in zorg en welzijn. Tegelijk besef ik dat in 2024, op het einde van de rit, nog lang niet alle noden opgelost zullen zijn. Dat is zo, daar moet ik me bij neerleggen," zegt minister Beke.

VRT werkt aan inclusie

Inclusie vóór en achter de schermen staat hoog op de agenda bij de openbare omroep. "Niet omdat het moet van de overheid, maar uit overtuiging," klinkt het welgemeend.

06

Dossier Werk

Werken in een woonzorgcentrum, een cafetaria, een boerderij, een geschenkenwinkel of een chocolaterie: voor elk talent is er werk op maat.

09

Daisy Opdebeeck

Je kent Daisy misschien van The Voice van Vlaanderen of van Belgium's got talent. Op dit moment werkt ze aan haar eerste full cd. Daarnaast heeft ze haar job in een notariskantoor. "Ik leef intenser dan vroeger," zegt Daisy, die niet bij de pakken bleef zitten na enkele moeilijke jaren.

20

Wist je dat je Sterk kan beluisteren?

Sterk is in gesproken vorm op daisy-cd te verkrijgen. Je kunt de luisterversie aanvragen bij Transkript: T 011 23 07 61
publicaties@transkript.be

COLOFON

Driemaandelijks magazine van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Redactie: VAPH i.s.m. Zorgcommunicatie.be

Grafische vormgeving: Filip Erkens en Taisia Migov

Wil je je gratis abonneren op Sterk?

Of wil je je uitschrijven? Surf naar www.vaph.be/actueel/magazines

V.U. James Van Casteren, Koning Albert-II-laan 37, 1030 Brussel

A photograph of Wouter Beke, the Flemish Minister of Welfare, Family, Public Health and Poverty Reduction, standing in a park. He is wearing a dark suit, a light blue shirt, and a dark tie. In the background, there are modern glass skyscrapers and a construction crane. A young boy in a blue shirt is playing with an orange ball on a paved area to the right.

Interview Vlaams minister Wouter Beke //

“WE HEBBEN IEDEREEN NODIG VOOR EEN ZORGZAAM VLAANDEREN”

Wie eind vorig jaar tot prioriteitengroep 1 behoorde, krijgt heel binnenkort een persoonsvolgend budget (PVF). Tegelijk zijn de nodige middelen vrijgemaakt om de automatische rechtentoekenning voor mensen met de hoogste zorgnoden te blijven garanderen. Maar er zit nog meer in de pijplijn. Vlaams minister van Welzijn, Gezin, Volksgezondheid en Armoedebestrijding Wouter Beke geeft tekst en uitleg.

“Tijdens deze legislatuur heb ik de middelen verhoogd tot 1,6 miljard euro. Dat is ongezien! Maar zelfs met dat gigantische bedrag kunnen we niet iedereen een budget geven.”

WOUTER BEKE
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
GEZIN, VOLKSGEZONDHEID EN
ARMOEBESTRIJDING

foto: Sophie Callewaert

“We hebben maandenlang gewerkt aan dit zorginvesteringsplan,” opent minister Wouter Beke. “Mijn ambitie is om wie binnen prioriteitengroep 1 valt onmiddellijk te helpen. Het gaat om maar liefst 2.700 mensen. Hiervoor trekken we 117 miljoen euro uit. Tegelijk wil ik voorkomen dat een nieuwe wachtlijst ontstaat. Daarom geef ik ook voor de komende jaren van deze legislatuur de garantie dat wie op prioriteitenlijst 1 komt, binnen de 18 maanden zijn of haar budget krijgt. Mijn tweede ambitie is om de automatische rechtentoekening onverminderd te garanderen. Dat is nodig, want elk jaar opnieuw zijn er 2.000 Vlamingen die door hoge en urgente nood recht hebben op een automatische toekenning van een persoonsvolgend budget. Om deze ambi-

tie waar te maken, moest ik bijkomende middelen vinden. Eerder al hervormde ik het PVF-systeem met het Mozaïekbesluit 4 en boekten we efficiëntiewinsten met Mozaïekbesluit 5. Ik beseft dat dit geen populaire maatregelen waren, maar ze waren noodzakelijk. Daarnaast heb ik bekomen dat we de extra 270 miljoen euro die voorzien waren tijdens deze regeerperiode, vervroegd kunnen inzetten. Bovendien vond ik bijkomend nieuwe middelen dankzij het Vlaamse sociaal akkoord met extra geld voor rechtstreeks toegankelijke hulp, dankzij de heroriëntering van de basisondersteuning en de integratie van de tegemoetkomingen voor personen met een handicap. Al deze maatregelen samen zorgen ervoor dat we een echte doorbraak realiseren.”

Al wie eind 2020 op prioriteitenlijst 1 stond, wordt nu heel snel geholpen. Er is sprake van eind september/oktober?

Minister Beke: Ja. Ik heb hierover met de medewerkers van het VAPH aan tafel gezeten en ik weet dat zij er alles aan doen om deze grootste operatie te starten. Het wordt een huzarenstukje, maar nu deze beslissingen genomen zijn, wil ik de mensen zo snel mogelijk geven waar ze recht op hebben. Ik weet dat de medewerkers van het VAPH de nodige voorbereidingen getroffen hebben, overleg hebben gepleegd en er volledig voor zullen gaan.

Kan u ook de mensen van prioriteitengroep 2 perspectief geven?

Nu we de automatische rechtentoekening gegarandeerd hebben en een oplossing hebben uitgewerkt voor prioriteitengroep 1, kunnen we ons richten op prioriteitengroep 2. We zullen samen met de sector bekijken welke pistes mogelijk zijn om ook voor hen perspectief te bieden. We onderzoeken bijvoorbeeld de mogelijkheden van overbruggingsbudgetten voor mensen in prioriteitengroep 2. Vergeet ook niet dat veel mensen uit prioriteitengroep 2 en 3 vandaag al hulp en ondersteuning krijgen. Niet altijd met een persoonsvolgend budget, maar op andere manieren.

Voor de mensen uit prioriteitengroep 3 komt er een onderzoek naar hun noden?

We organiseren nog dit najaar een uitgebreide bevraging bij 2.400 mensen uit prioriteitengroep 3. Ons doel is om een beter zicht te krijgen op hun situatie, zodat we met creatieve oplossingen de hoogste noden kunnen lenigen. We moeten die oplossingen ook buiten de PVF durven zoeken. Het is een harde boodschap om te brengen, maar er zijn nu eenmaal niet genoeg middelen om alle personen met een handicap een budget toe te kennen. We verhogen nu ook het budget van de rechtstreeks toegankelijke hulpverlening (RTH) van 54 miljoen naar 112 miljoen euro. Hoe we deze bijkomende middelen precies zullen inzetten, moeten we samen met de sector bekijken. We bouwen verder op de sterktes en de goede praktijken die er zijn en evolueren

naar een nog sterker vraag- of behoeftegestuurd systeem. Voor een deel van de mensen in prioriteitengroep 3 zal dit ook een oplossing kunnen bieden.

Tijdens deze legislatuur heb ik de middelen verhoogd tot 1,6 miljard euro. Dat is ongezien! Maar zelfs met dat gigantische bedrag kunnen we niet iedereen een budget geven. Dat moeten we ootmoedig erkennen. Daarom wil ik onderzoeken of er andere manieren zijn om de zorgnoden van deze mensen maximaal tegemoet te komen.

Wat met de minderjarige personen met een handicap?

We werken met een sleutel hiervoor: 15% van het uitbreidingsbudget gaat naar minderjarigen. Binnen deze groep zetten we maximaal in op uitbreidingsmiddelen met een persoonsvolgend karakter. We zetten in op de complexe dossiers via persoonsvolgende convenanten, de uitbreiding van het persoonlijke-assistentiebudget (PAB), het aanpassen van de PAB-regelgeving. We willen een traject lopen met de MFC's. Op dit ogenblik voer ik ook overleg met mijn collega van Onderwijs. Veel minderjarigen met een handicap krijgen immers ook ondersteuning via internaten. Ik vind het van groot belang dat we deze internaten nu meenemen in de evolutie binnen het minderjarigenbeleid, en samen met hen een toekomstgerichte plaats uittekenen in dat sterk veranderende jeugdhulp-landschap.

Welzijn is voor een minister niet altijd het meest dankbare departement, wordt weleens gezegd. U bent binnenkort 2 jaar in functie. Hoe ervaart u het om minister van Welzijn te zijn?

Een minister van Welzijn wordt soms de minister van Nooit Genoeg genoemd. Er zijn zoveel noden, dat je ze onmogelijk allemaal kunt inlossen. Ik heb veel geïnvesteerd in de zorg voor personen met een handicap, de ouderenzorg, de geestelijke gezondheidszorg, de kinderopvang, de jeugdzorg... Stuk voor stuk waardevolle sectoren en elke investering was broodnodig. Deze regering doet nooit geziene inspanningen op al die terreinen. Tegelijk besef ik dat in 2024, op het einde van

de rit, nog lang niet alle noden opgelost zullen zijn. Veel mensen zullen – ondanks alle inspanningen – het gevoel hebben dat ze niet geholpen zijn. Dat is zo, daar moet ik me bij neerleggen.

Toch heb ik het gevoel dat ik als minister samen met de sector mee het verschil kan maken. Ik heb voor het domein Welzijn gesolliciteerd vanuit een oprecht engagement. Jaren geleden schreef ik een boek met als titel 'De mythe van het vrije ik'. Dat gaat over het individu dat denkt dat hij de wereld alleen aankan. Daar geloof ik dus niet in. Van bij onze geboorte tot aan onze dood zijn we allemaal afhankelijk van elkaar. We zijn sociale wezens, we hebben elkaar nodig. Dat is de kern van mijn overtuiging. De coronacrisis heeft mij nog gesterkt in die visie: we hebben allemaal het sociaal contact gemist. Ja, we hebben het afstandsonderwijs ontdekt en het online vergaderen... Maar als puntje bij paaltje komt, missen we elkaar. We hebben tijdens de coronacrisis onze kwetsbaarheid herontdekt. Daarom wil ik meer dan ooit werk maken van zorgzame buurten. Verspreid over Vlaanderen gaan we honderd buurten ondersteunen, met als doel zaadjes te planten en te verspreiden. De grondgedachte is: iets doen voor elkaar. Veel mensen zouden niets liever willen dan een buur af en toe een handje helpen. Maar we hebben schroom om hulp te vragen en aan te bieden. Dat zit niet in onze Vlaamse volksaard. Het woord 'hulp' alleen al schrikt wat af. Laten we het liever hebben over 'er zijn voor elkaar'. In het gezin, voor onze ouders en onze kinderen, maar ook voor onze bureaus en alle mensen rondom ons. Zorgzame buurten kunnen een deel van de oplossing zijn voor de ondersteuning van personen met een handicap. We hoeven en kunnen het niet allemaal met budgetten oplossen. Mijn ouders hebben ooit zelf een dagcentrum voor personen met een handicap opgericht. Heel vroeg al heb ik geleerd dat mensen in de eerste plaats op zoek zijn naar een zinvolle dagbesteding en naar contact met andere mensen. Zorgzame buurten kunnen hier een bijdrage aan leveren.

Corona heeft veel creativiteit aangeboord. Ik denk bijvoorbeeld aan verenigingen

die tijdens de quarantaine kwetsbare mensen opbelden om te vragen of ze iets nodig hadden. Hoe kunnen we die solidariteit vasthouden? Hoe kunnen we de juiste omstandigheden scheppen voor deze kleine, dagelijkse gebaren van solidariteit? Ik geloof in dat verhaal. Ook welzijnsvoorzieningen en woonzorgcentra kunnen meer nog dan vandaag de blik naar buiten richten. Een tijdje geleden bracht ik een bezoek aan het zorghotel Prinsenhof. Een hotel, met gewone kamers, die op maat kunnen aangepast worden naar de specifieke zorgnoden van de gasten. Het hotel ligt in een wijk waar de deuren openstaan voor de buurtbewoners. Ze vormen het centrum van de buurt, organiseren activiteiten en vormen op die manier eerder een buurthuis dan een zorgvoorziening. Dat bedoel ik met de blik naar buiten: ze zijn een deel van de gemeenschap.

De voorbije twee jaar hebben we veel in de steigers gezet. De komende jaren gaan we al die initiatieven verder uitrollen en concreet maken. Dankzij het sociaal akkoord kunnen veel bijkomende mensen aan de slag in zorg en welzijn, maar we gaan die medewerkers ook nog moeten vinden. Er is dus nog werk te doen. Maar ik richt me ook tot de niet-professionele hulpverlening. We hebben iedereen nodig om het zorgzame Vlaanderen uit te bouwen waar we allemaal baat bij hebben.*

Meer diversiteit en inclusie bij de publieke omroep //

foto: VRT

VRT ZOEKT MENSEN MET EEN HANDICAP VOOR EN ACHTER DE SCHERMEN

Is het jou ook opgevallen dat de VRT meer dan ooit op een inclusieve manier aandacht besteedt aan de Paralympische Spelen? Dat is geen toeval. Inclusie vóór en achter de schermen staat hoog op de agenda. “Niet omdat het moet van de overheid, maar uit overtuiging,” verzekert Karen Donders, Algemeen Directeur Publieke Opdracht van de VRT. Je kan alvast ook jouw suggesties mailen naar hallo@vrt.be!

Eind 2020 sloten de Vlaamse overheid en de VRT een nieuwe beheersovereenkomst. Deze overeenkomst legt voor de komende vijf jaar vast aan welke afspraken de VRT zich moet houden. Inclusie en diversiteit zijn daarin opvallende aandachtspunten. Zo is er voor het eerst een streefcijfer voor de aanwezigheid van mensen met een handicap op het scherm: 2%. Bovendien moet dat genuanceerd en inclusief gebeuren. Karen Donders staat daar honderd procent achter.

“Ik nam zelf aan de onderhandelingen deel en ik ben heel blij met die aandacht voor diversiteit en inclusie. De VRT is er voor alle inwoners van Vlaanderen. Wij willen iedereen bereiken. Dat kan alleen als iedereen zich aangesproken voelt en zich herkent in de VRT, in onze mensen en onze programma’s. We moeten voorbij de stereotypen. Een

persoon met een handicap mogen we niet altijd als ‘persoon met een handicap’ opvoeren. Hij of zij moet ook aan bod komen als expert economie of buitenlandse zaken of als sportverslaggever. Ook achter de schermen willen we meer werk maken van diversiteit en inclusie. Daarnaast willen we onze programma’s zo toegankelijk mogelijk maken voor alle doelgroepen, met inbegrip van blinde en slechtziende mensen, doven en slechthorenden of mensen met ASS voor wie een teveel aan prikkels lastig is. Op alle drie deze domeinen hebben we streefcijfers en doelstellingen, waar we echt in geloven.”

DE PERFECTE OMROEP

“Zullen we dan voortaan de perfecte omroep zijn? Natuurlijk niet. We falen af en toe en we zullen nog fouten maken. Maar

liever dat dan stil te blijven staan uit schrik om iets fout te doen. We hebben als publieke omroep een maatschappelijke rol. We staan dicht bij de samenleving en willen een vinger aan de pols houden bij al wat er leeft. Soms lukt dat goed, soms ook minder.

Specifiek voor ons doelpubliek van mensen met een handicap werken we nauw samen met allerlei organisaties, zoals GRIP. Die samenwerking verloopt heel constructief. De mensen van GRIP laten het ons weten als we een steek laten vallen. Hun inbreng is erg belangrijk, want zij hebben de ervaring en de knowhow uit de eerste hand.

Ook voor andere doelgroepen leggen we onszelf streefcijfers op. De zichtbaarheid van vrouwen op het scherm willen we de komende vijf jaar verhogen van 40 naar 48%, die van mensen met een buiten-

landse herkomst van 7,5 naar 9,5%, die van mensen met een handicap van 1,5 naar 2%. Op alle vlakken steken we een tandje bij.

Zo hebben we het vaste voornemen om tegen 2023 iemand met een handicap als schermgezicht op televisie te krijgen. We werken daar gericht aan, want via de gewone kanalen is er weinig instroom van mensen met een handicap. We gaan dus actief op zoek. Want de lat ligt hoog: we zoeken een ongelooflijk talent, iemand waar mensen zich graag in herkennen, iemand op wie ze als het ware verliefd kunnen worden. In overleg met verschillende organisaties werken we hiervoor een plan uit. Ik hoop dat we veel respons krijgen. We gaan die persoon uiteraard goed coachen en begeleiden.”

GEZOCHT: EXPERTEN

“Zoals gezegd willen we ook meer mensen met een handicap aan het woord laten als expert. Ook dat is niet zo gemakkelijk. Daarom: ken je iemand met een handicap die heel deskundig is in klimaatverandering, economie, financiën of ondernemerschap? Laat het ons weten! We zijn voortdurend op zoek naar talent. Vaak zoeken we in academische kringen, maar ook daar vind je weinig mensen met een handicap. Populaire programma's als Thuis hebben nu al oog voor diversiteit en inclusie. Vaak brengen we programmamakers samen met mensen met een handicap en experts uit organisaties. Of we organise-

ren een prescreening om te zien hoe een nieuw programma overkomt bij een bepaalde doelgroep. Dat doen we bijvoorbeeld voor de nieuwe reeks van Taboe die dit najaar op het scherm komt. We werken trouwens ook aan meer diversiteit in de redacties, zodat die knowhow en ervaring van meet af aan aanwezig zijn. De tijd is rijp voor nieuwe stappen richting inclusie en diversiteit. Het zit soms in kleine dingen. Toen Joachim Gérard in juli Wimbledon won, was dat een hoofdpunt in het sportnieuws zonder er expliciet op te wijzen dat het om rolstoeltennis ging.

De geesten rijpen. We zijn niet altijd inclusief geweest, maar we zetten stappen vooruit. Het Verenigd Koninkrijk en de Scandinavische landen tonen dat het kan, al is het een werk van lange adem dat de nodige investeringen vergt.

Tips en suggesties van kijkers of luisteraars zijn trouwens altijd welkom. Stuur een mailtje naar hallo@vrt.be. We bekijken elke vraag of suggestie met de nodige aandacht en we gaan ermee aan de slag. Niet aarzelen dus, mail ons, want de VRT is er ook voor jou!” *

“Tips en suggesties van kijkers of luisteraars zijn altijd welkom op hallo@vrt.be. Want de VRT is ook van jou!”

KAREN DONDERS
ALGEMEEN DIRECTEUR PUBLIEKE
OPDRACHT VAN DE VRT

EEN VERHAAL IS MEER DAN WOORDEN OP PAPIER

ANN HOUDT VAN HET GESPROKEN EN GESCHREVEN WOORD. BIJNA ELKE MAAND SCHRIJFT ZE EEN OPINIESTUK OF FLITSVERHAAL. ZE VINDT HAAR INSPIRATIE IN HET LEVEN RONDOM HAAR...

...BIJ HET LUISTEREN NAAR DE RADIO, HET LEZEN VAN EEN BOEK OF ARTIKEL IN DE KRANT, VERANDERINGEN IN DE NATUUR, DINGEN DIE ZE MEEMAAKT...

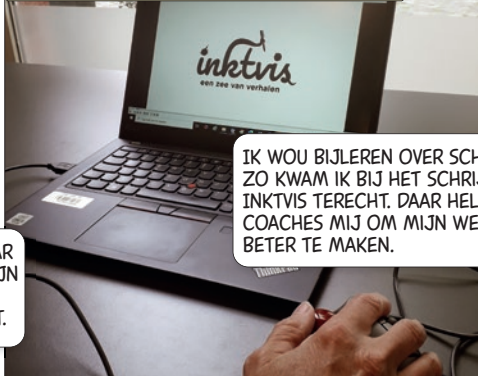
IN MIJN VIJVER STOND ENKELE JAREN GELEDEN BIJVOORBEELD GEEN WATER. DAN SCHRIJF IK OVER VERANDERINGEN IN HET WEER EN HET KLIMAAT.

IN 2017 BEN IK REGELMATIG BEGINNEN SCHRIJVEN. MAAR OP HET FESTIVAL VAN DE GELIJKHEID IN 2019 KREEG MIJN SCHRIJFVERHAAL EEN BOOST. DAAR KREEG IK, DANKZIJ CREATIEF SCHRIJVEN EN VFG, FEEDBACK OP MIJN TEKST.

NEEM EEN KIJKJE OP WWW.VFG.BE/INKTVIS

IK WOU BIJLEREN OVER SCHRIJVEN. ZO KWAM IK BIJ HET SCHRIJFPROJECT INKTVIS TERECHT. DAAR HELPEN COACHES MIJ OM MIJN WERK NOG BETER TE MAKEN.

ANN DOET MEE AAN DE SCHRIJFOPDRACHTEN VAN INKTVIS.

IK BEKIJK DE FILMPJES ONLINE WAAR EN WANNEER IK DAAR ZIN IN HEB, BIJVOORBEELD IN DE BIB OP EEN RUSTIGE DAG.

ELKE OPDRACHT HEEFT EEN EIGEN COACH, ZO LEER IK VERSCHILLENDE NIEUWE MENSEN KENNEN. DIT IS BIJVOORBEELD COACH BARBARA.

IK BESCHRIJF MEZELF ALS EEN ZOEKENDE PERSOON. IK ONTDEK GRAAG VERSCHILLENDE GENRES EN STIJLEN.

IK SCHRIJF HET LIEFST IN EEN INSPIREERENDE OF RUSTIGE OMGEVING. SOMS OP EEN TERRASJE IN DE STAD, SOMS IN DE NATUUR...

...MET INKTVIS KAN IK ZELF KIEZEN WANNEER IK SCHRIJF.

ZELF HEB IK GRAAG FEEDBACK OP MIJN WERK. DAARVOOR MAIL EN BEL IK MET DE COACHES VAN INKTVIS. ZIJ GEVEN ME TIPS OM DE TEKST TE VERBETEREN.

IK ZET MIJN WERK AF EN TOE OP AZERTYFACTOR, EEN WEBSITE WAAR MENSEN TEKSTEN KUNNEN DELEN. DE FACEBOOK VOOR JE TEKSTEN. IK DOE OOK SOMS MEE AAN WEDSTRIJDEN. EN SOMS HOU IK MIJN TEKSTEN VOOR MEZELF.

VEEL LEESPLEZIER

Een job is MĚÉR DAN EEN JOB

Een goede job is van onschatbare waarde. Ons werk verleent ons immers een identiteit. Het geeft structuur aan ons leven. We voelen ons waardevol, omdat we een zinvolle bijdrage leveren aan de samenleving. Collega's en klanten bieden ons sociale contacten. We doen ervaringen op, we leren bij, we groeien en ontplooiën onze talenten. We krijgen erkenning en waardering. Ook mensen met een handicap halen veel voldoening uit hun job of activiteit, elk op zijn maat en volgens zijn talenten. Of het nu om regulier werk gaat, begeleid werk, een dagactiviteit of vrijwilligerswerk: een job is altijd véél meer dan gewoon een job.

Zorg voor werk //

‘MEER WAARDERING VOOR IEDEREEN DOOR NIEUWE WERKKANSEN’

Hoe help je kwetsbare mensen met een handicap aan het werk? Wat is een inclusiecoach en hoe kan die het verschil maken? Wat is de meerwaarde van ervaringsdeskundigen? Op al deze vragen zoekt het project ‘Zorg voor werk’ in Geel een antwoord vanuit de praktijk. Jobcoach Raf Hensbergen van Begeleid Werken Zuiderkempem geeft tekst en uitleg.

‘Zorg voor werk’ is een gezamenlijk project van Begeleid Werken Zuiderkempem (Tauforg), hogeschool Thomas More, Pasform vzw en Astor vzw, met de steun van de provincie Antwerpen. Het project groeide vanuit Klein Veldekens, een initiatief van Astor vzw. “Klein Veldekens is een innovatieve woon- en zorgomgeving,” legt Raf Hensbergen uit. “Bijzonder is de samenwerking met de buurt en het streven naar inclusie. MPI Oosterlo is van bij de start betrokken bij dit project, aangezien we hier ook vier groepswoningen hebben voor onze oudere cliënten. Door de samenwerking met Astor vzw raakten we ook aan de praat over dagbesteding. In die hoedanigheid

zat ik mee aan tafel. Als jobcoach begeleid werken ken ik een aantal noden van kwetsbare doelgroepen. Er beweegt veel op het gebied van werk op dit moment. Er zijn mooie initiatieven, die we allemaal toejuichen. Ik denk aan de maatwerkbedrijven en het individueel maatwerk dat zich nu ontwikkelt. Ook VDAB en GTB hebben aandacht voor inclusie. Toch valt een deel van onze kerndoelgroep dikwijls uit de boot. Ik zeg graag ja tegen nieuwe dingen. Het voordeel bij Klein Veldekens was dat we van bij het begin betrokken waren. Bovendien trekt Astor vzw resoluut de kaart van de inclusie. We konden zo de noden van mensen met een beperking mee

integreren. Van de provincie Antwerpen kregen we de middelen om hiermee twee jaar aan de slag te gaan.”

ERVARINGSPLEKKEN

“Wat willen we bereiken? Ons uitgangspunt is dat iedereen recht heeft op werk. Op de eerste plaats willen we daarom zorgen voor werkgelegenheid. De campus Klein Veldekens omvat nu al een grote verscheidenheid aan actoren: een woonzorgcentrum, woningen van MPI Oosterlo, een kinderdagverblijf, twee dagcentra, een schoonheidsspecialiste, een kapster... Binnenkort start er een kinderboerderij en opent er een buurtwinkeltje. Al die bedrijvigheid biedt ruime mogelijkheden voor tewerkstelling. Ook voor mensen met een handicap.

Daarnaast willen we stageplaatsen en ervaringsplekken aanbieden. Onze doelgroep heeft het vaak niet gemakkelijk om te ontdekken wat ze willen: wat is voor mij een gepaste werkomgeving? Voel ik me goed in een drukke of een minder drukke omgeving? Wil ik veel of weinig collega's om me heen? We kunnen daarover praten en er bestaan allerhande testen om uit te vissen wat iemand zou liggen. Maar hoe mooi zou het zijn als we mensen ook de kans konden geven om gewoon dingen uit te proberen, om ervaringen op te doen, om eens te proeven van diverse mogelijkheden. Ga eens een dagje administratie doen, loop eens een dag mee in het woonzorgcentrum, werk

foto: Erkens Filip

foto: Erkens Filip

eens enkele uren bij de kapster... Alles op één campus! Zo kan Klein Veldekens ook een opstap vormen voor werk op andere plaatsen. Wie weet kunnen we mensen zo aan het werk krijgen in een bedrijf of in een andere zorgvoorziening, eventueel in samenwerking met partners als VDAB en GTB. Alles kan.”

INCLUSIECOACH

“Een ander innovatief aspect is de inclusiecoach. Als jobcoach begeleid ik individuele trajecten. Iemand komt met een vraag of een droom en ik ga voor die individuele persoon op zoek naar een geschikte werkplek. Een inclusiecoach kan breder werken. Hij of zij werkt los van het individu en bekijkt samen met een werkgever welke mogelijkheden in een bedrijf aanwezig zijn. Hoe kan je met andere woorden een bedrijf inclusiever maken: wat is er nodig op het vlak van structuur en cultuur, hoe bereid je collega's hierop voor, hoe zorg je ervoor dat iedereen zijn plekje vindt en waardering krijgt... Een ontwapenende vraag in dat verband: wordt de medewerker met een beperking in jouw bedrijf uitgenodigd op het vrijwilligersfeest of op het personeelsfeest? Het antwoord op deze vraag vertelt veel over je visie.

In Klein Veldekens staan momenteel enkele vacatures open. Ze zoeken een ober, een afwasser, een schoonmaker... Deze vacatures zijn zo opgesteld dat mensen met een verstandelijke handicap ze zelf

kunnen lezen en begrijpen. Dat is nieuw voor onze cliënten. Zij vertellen meestal hun wensen aan hun jobcoach, die dan voor hen op zoek gaat. Dit werkt anders. Nu kunnen ze zelf reageren. ‘Ober? Afwasser? Dat lijkt wel iets voor mij, ik ga eens contact opnemen.’ Deze vacatures verschillen trouwens niet zoveel van andere vacatures. Maar ze laten veel meer open: hoe vaak wil je komen, hoeveel uren wil je werken... Door die aspecten open te laten, verlaag je drempels en creëer je mogelijkheden op maat van de medewerker. De vacatures richten zich overigens niet alleen op mensen met een verstandelijke handicap en ook niet uitsluitend op begeleid werkers van Tausorg. Iedereen kan solliciteren. En vertrekkend vanuit de mensen die zich aanbieden, bekijken we dan wat de mogelijkheden zijn, onder welk statuut, met of zonder ondersteuning...

We zijn pas begonnen, maar ik ervaar nu al dat de intensiteit van mijn werk als jobcoach op Klein Veldekens een pak lager ligt. Dankzij het voorbereidende werk van de inclusiecoach, die de medewerkers al helemaal mee heeft in het inclusieverhaal.”

MOGELIJKHEDEN ZIEN

“Mobilab & Care, het expertisecentrum zorg en innovatie van hogeschool Thomas More, gaat in het tweede jaar van ons project de impact en de meerwaarde van de inclusiecoach onderzoeken. Dat kan heel interessant worden.

“Ons uitgangspunt is dat iedereen recht heeft op werk.”

RAF HENSBERGEN
JOB COACH VAN BEGELEID WERKEN
ZUIDERKEMPEN

“GAAN WERKEN IS HEEL BELANGRIJK VOOR MIJ”

Daisy Heyns is 30 jaar en woont sinds dik anderhalf jaar in een leefgroep van MPI Oosterlo in Geel.

“Ik werk nu bijna een jaar in het woonzorgcentrum in Klein Veldekens. Twee dagen per week kom ik helpen. Ik doe er logistiek werk zoals schoonmaken en de bewoners helpen bij de maaltijden. Ik sla graag een praatje met de bewoners en we doen samen gezelschapspelletjes. Ik kan goed overweg met de bewoners.

Ik hou van mijn job. Er is veel afwisseling en de bewoners en de personeelsleden hebben respect voor mij. Ik krijg veel complimentjes. Vorige week nog zei een bewoonster me dat ik heel goed poets. Ik leer veel bij. Vroeger werkte ik in de bakkerij van MPI Oosterlo. Gaan werken is heel belangrijk voor mij. Anders zou ik me toch maar vervelen. En nu ben ik zinvol bezig. Ik leer ook veel nieuwe mensen kennen op mijn werk. Ik heb hele fijne collega's!” *

foto: Ellen Deswert

Zoek je een jobcoach?

Neem contact op met een dienst begeleid werk.

www.begeleidwerken.be (nieuwe website in opbouw, binnenkort online)

info@begeleidwerken.be

0471 82 58 43

In de toekomst zou een bedrijf dat inclusief wil werken bijvoorbeeld kunnen samenwerken met een zorgvoorziening, die een inclusiecoach afvaardigt. Als ik als jobcoach een groot bedrijf bezoek, merk ik dat veel bedrijfsleiders nog te weinig denken in deeltaken. Zodra ik vertel wie onze doelgroep is, krijg ik als antwoord: dat zal niet gaan, de veiligheidsmaatregelen laten het niet toe. Tot ik voorstel om samen eens door het bedrijf te wandelen. Dan zie ik kopieerapparaten staan en op- per ik dat ze misschien iemand kunnen gebruiken om het papier aan te vullen? En wie verzorgt de planten? Wie doet de verpakking? Als je op die manier kijkt, blijken er plots tal van mogelijkheden te zijn. Oh, zegt de bedrijfsleider dan, stuur maar een bus vol mensen. Maar ik heb geen bus vol mensen. Ik werk voor individuele cliënten en ga op zoek naar iets waar zij van dromen. Snap je? Een inclusiecoach daarentegen kan op een structurele manier een bedrijf begeleiden op weg naar inclusie. Zo zou een bedrijf zelf een vacature kunnen uitschrijven: we zoeken iemand om het papier in de kopieerapparaten aan te vullen. En dan kunnen mensen met een handicap daar zelf op reageren en komen ze in een om-

“Als ik een groot bedrijf bezoek, merk ik dat veel bedrijfsleiders nog te weinig denken in deeltaken.”

RAF HENSBERGEN
JOB COACH VAN BEGELEID WERKEN
ZUIDERKEMPEN

geving terecht die – dankzij de inclusiecoach – voorbereid is op hun komst.”

WAARDERING

“Een andere kans is het werken met ervaringsdeskundigen. Pasform vzw werkt aan een opleiding tot ervaringsdeskundige binnen het thema werk. Die ervaringsdeskundigen kunnen dan bijvoorbeeld een tandem vormen met de jobcoaches. Ik word soms gevraagd om te gaan spreken. Hoeveel boeiender zou het niet zijn als een ervaringsdeskundige me vergezelde. Ook om andere mensen met een handicap aan het werk te krijgen of om bedrijven inclusiever te helpen maken, kunnen ervaringsdeskundigen veel bijdragen.

In heel dit debat zijn ook waardering en verloning hot items. Ik ben 17 jaar jobcoach en al die tijd hoor ik: het is onbetaald, het is nu eenmaal zo, we kunnen daar weinig aan doen. Zo komen we geen stap vooruit en blijft inclusie een hol begrip. Ook hier willen we initiatief nemen. Er zijn alvast veel vragen. Hoe belangrijk is verloning? Is verloning voor iedereen belangrijk? Als we verloning invoeren, zullen er dan niet meer eisen gesteld worden aan begeleid werkers, waardoor een aantal van hen weer uit de boot valt? Dat zijn stuk voor stuk gevoelige vragen, die we niet uit de weg mogen gaan. Voor sommige mensen maakt het niet uit of ze betaald worden of niet. Voor hen telt het sociale aspect, de beleving en de zingeving. Voor anderen zou een kleine vergoeding een wereld van verschil maken om financieel rond te komen. Voor nog anderen zou een symbolisch bedrag een uiting van appreciatie zijn. Het is geen zwart-witverhaal. Waar het echter voor iedereen in eerste instantie om draait, is de waardering.” *

“Ik wil iets aanvangen met mijn talenten. Ik wil iets van mijn leven maken en van betekenis zijn voor andere mensen en voor honden.”

STEFANIE GEERAERTS
ERVARINGSDESKUNDIGE
BIJ 'ZORG VOOR WERK'

“WE ZIJN ZOVEEL MEER DAN ONZE BEPERKING ALLEEN”

Stefanie Geeraerts is 33 jaar en woont zelfstandig in Testelt. Zij werkt op dit ogenblik bij GUIDing DOgs. Dit najaar volgt ze de opleiding tot ervaringsdeskundige bij ‘Zorg voor werk’.

foto: Erkens Filip

“GUIDing DOgs is een hondenuitlaat-service. Ook baasjes met honden met probleemgedrag kunnen er terecht voor begeleiding. Ik ga er elke woensdag werken. Daarnaast volg ik de opleiding tot hondengedragsdeskundige. Lichamelijk zijn mijn mogelijkheden beperkt, maar ik volg alle theoretische lessen. Ik heb ASS en heb vele jaren nodig gehad om hiermee op een goede manier om te gaan. Maar het is me gelukt. Vandaag laat ik me niet te hard beperken. Ik ben normaal begaafd, maar stressgevoelig. Al 15 jaar worstel ik met een vervelende darmziekte, waardoor ik mijn middelbare school niet kon afmaken en die me nog elke dag beperkt. Ik neem hiervoor medicatie en ik volg een strikt dieet. Toch wil ik graag blijven werken, ook al is het vrijwilligerswerk.”

PASSIE

“Mijn passie voor honden heb ik al lang. Eerder deed ik al vrijwilligerswerk in een hondenhôtel in de buurt, maar daar mocht ik alleen de hokken schoonmaken. Later kon ik dankzij mijn jobcoach Suzy van MPI Oosterlo aan de slag bij vzw Bo. Dat is een hondenuitlaatcentrum gecombineerd met een dagcentrum voor mensen met een verstandelijke handicap. Ook jongeren die het spoor bijster zijn, krijgen er begeleiding en hondentherapie. Ik mocht er de honden verzorgen en uitlaten, de kamers schoonmaken en helpen bij de begeleiding van mensen met een verstandelijke handicap. Het was mijn droomjob. Jammer genoeg is vzw Bo verhuisd. Mijn jobcoach Suzy heeft me dan aan het

werk bij GUIDing DOgs geholpen. Werken is belangrijk voor mij. Het geeft me een doel. Anders zit ik maar thuis. Toch moet ik voortdurend het evenwicht zoeken. Mijn lichaam heeft veel rust nodig. Ik mag niet over mijn grenzen gaan. De hele week kijk ik uit naar woensdag en zodra mijn werkdag erop zit, kijk ik alweer uit naar de volgende woensdag! Hoe langer ik er werk, hoe meer kansen en verantwoordelijkheden ik krijg. In de voormiddag laat ik honden uit, in de namiddag mag ik privéles helpen geven voor probleemgedrag bij honden. Onlangs heb ik afscheid moeten nemen van mijn eigen twee honden. Zij waren als kinderen voor mij.”

BILLIJKE VERGOEDING

“Voor ‘Zorg voor werk’ wil ik me inzetten als ervaringsdeskundige. Het is goed dat mensen onze kant van het verhaal leren kennen, want wij zijn zoveel meer dan onze beperking alleen. Zelf blijf ik uitkijken naar interessant werk. Ik zou graag weer iets doen als cobegeleider voor mensen die het nog moeilijker hebben dan ik. Ondanks ASS en mijn darmziekte wil ik iets aanvangen met mijn talenten. Ik wil iets van mijn leven maken en van betekenis zijn voor andere mensen en voor honden. Dat blijft mijn droom. Regulier werk is niet haalbaar, ook al ben ik gedreven. Ik heb het er moeilijk mee dat ik alleen met vrijwilligerswerk aan de slag kan. Mee door mijn chronische ziekte heb ik het financieel lastig om rond te komen. Gelukkig springen mijn ouders bij, ook al woon ik zelfstandig. Als ik nu betaald werk zou aanvaarden, dan verlies ik een deel van mijn uitkering. Dat is niet motiverend. Ook als ik met mijn vriend zou samenwonen, heeft zijn inkomen een impact op mijn inkomen. Wanneer komt er een statuut dat een billijke vergoeding mogelijk maakt?” *

Aan de slag in een chocolaterie //

“IK BEN CHOCOLATIER EN DAAR BEN IK TROTS OP”

Het ruikt heerlijk in de chocolaterie van Groep Ubuntu in Kortrijk. Het atelier ziet er piekfijn en uiterst hygiënisch uit. Alles straalt professionaliteit uit. Samen met enkele collega's zijn Kevin en Miguel aan het werk. Ateliercoach Michiel houdt een oogje in het zeil en ondersteunt waar nodig. Wij geven onze ogen de kost.

“De activiteit en de beleving op zich zijn belangrijk, maar er is méér,” zegt communicatiemedewerker Catherine Bodequin van Groep Ubuntu. “Werk verschaft mensen een professionele identiteit. Hoe mooi is het als iemand trots kan zeggen ‘Ik ben bakker’ of ‘Ik ben chocolatier’.

Elk heeft zijn talenten en mogelijkheden. Een job aanleren is dan ook maatwerk. Je hoeft niet het hele ambachtelijke proces onder de knie te hebben om in een bakkerij of een chocolaterie te werken. Kevin, bijvoorbeeld, is sterk in het afwegen van chocolade met een digitale weegschaal. Dat is zijn bijdrage in het atelier. Het is een belangrijk precisiewerkje. De inzet van elke medewerker is van belang om tot ons eindresultaat te komen, dat is ubuntu. Mens zijn doe je samen.

Soms doen we wat creatieve ingrepen om iemands mogelijkheden ten volle aan te spreken. De ambachtelijke weegschaal om confituur te maken, werkt bijvoorbeeld met kleuren. Zo verlagen we drempels en creëren we zinvolle activiteiten voor zoveel mogelijk cliënten.”

KWALITEIT TROEF

In Avelgem, Kuurne, Harelbeke, Zwegem en Kortrijk ondersteunt Groep Ubuntu in diverse settings in totaal

812 mensen met een verstandelijke handicap. Zij komen naar de dagondersteuning en kunnen kiezen uit beleving, maakateliers, smaakateliers, kunst, horeca en winkels, groenonderhoud, semi-industrieel werk of werk op de bioboerderij.

“De producten die we maken, zijn van hoge kwaliteit,” verzekert Catherine ons. “In de chocolaterie maken we onder meer pralines, truffels, paaseieren en chocoladefiguurtjes. Vooral met Pasen en sinterklaas is de vraag groot. Bedrijven en lokale overheden zijn onze belangrijkste klanten, maar we hebben ook vijf winkelpunten waar we onze waren verkopen. En in december zijn we met de webshop hetanderegeschenk.be gestart. Klanten kopen niet bij ons uit ‘compassie’, maar voor de kwaliteit die we bieden. Toch blijft onze primaire focus het welbevinden van onze cliënten. Zij moeten zich goed voelen in hun beroepsleven. Daarom bekijken we alle bestellingen op het vlak van hoeveelheid en levertermijn, zodat het haalbaar blijft voor onze cliënten. We willen immers geen druk leggen op hen. Ze werken op hun tempo, volgens hun mogelijkheden. Door hen op de juiste manier te ondersteunen en te motiveren, blijven zij enthousiast.”

LAT LIGT HOOG

De cliënten motiveren en de kwaliteit van de producten bewaken, maakt deel uit van de opdracht van ateliercoach Michiel Lapiere. "Mijn taak is om de cliënten te begeleiden en te ondersteunen. Het is niet de bedoeling dat ik het werk in de chocolaterie doe. Integendeel, ik neem zo weinig mogelijk zelf op. Sommige dingen doen we samen, als dat beter lukt. Ik ken de cliënten die hier werken goed. Ik weet wat ze kunnen. Momenteel werken hier acht mensen. Hen motiveren is niet zo moeilijk. Ze komen met plezier en zijn heel enthousiast.

Wie interesse heeft, komt in ons atelier een stage doen. Samen ontdekken we dan wat mogelijk is en of het echt iets voor hen is. Op het vlak van kwaliteit en hygiëne leggen we de lat hoog. Als de chocolaterie toch niet echt hun ding blijkt te zijn, zoeken we verder. Er zijn veel sectoren waar cliënten aan de slag kunnen. Voor elke persoon is er wel iets dat past." *

Wil je meer informatie?
www.groepubuntu.be
info@groepubuntu.be
056/36 14 73

"Klanten kopen bij ons niet uit 'compassie', maar voor de kwaliteit die we bieden."

GETUIGENIS

"PROEVEN MAG NIET TIJDENS HET WERK"

Miguel werkt één dag per week in de chocolaterie in Kortrijk. "Ik doe dat werk nu al zes jaar," glundert hij trots. "Ik woon zelfstandig op een studio in zorgresidentie Eglantier in Wevelgem. Ik kom naar het werk met een busje van Groep Ubuntu.

Ik doe de afwas en maak de roosters schoon. Verder help ik bij het gieten van de chocolade om figuurtjes te maken. Klanten vinden onze chocolade heel lekker. Als ze me dat vertellen, dan voel ik me trots. Ik doe dan ook erg mijn best.

Zelf hou ik vooral van witte chocolade en melkchocolade. Maar proeven mag niet tijdens het werk. Daar kijkt de chef streng op toe. Maar hij is een goede chef. En het zijn allemaal leuke collega's."

GETUIGENIS

"IK HEB GRAAG DAT ALLES OP ORDE IS"

Kevin komt elke dag werken in de chocolaterie. Ook hij woont zelfstandig in zorgresidentie Eglantier in Wevelgem, maar hij komt naar het werk met de lijnbus. "Eén keer overstappen, dat lukt me wel," zegt hij. "Op maandagnamiddag blijf ik thuis om het huishouden te doen.

Meestal ben ik hier vroeg. Ik zet dan alles klaar om chocolade te gieten. Ik geniet ervan om 's morgens in alle rust de dingen klaar te zetten. Ik heb graag dat alles in orde is.

Wat ik het liefst doe, is het afwegen van de chocolade. Maar ik help waar ik kan. Ik controleer ook de kwaliteit. De chocoladecupjes die we vullen met advocaat moeten bijvoorbeeld een voldoende dikke bodem hebben. Door de lamp erop te schijnen, zie ik welke goed zijn en welke niet."

WEGWIJS IN ENKELE WAARDEVOLLE WEBSITES

ALGEMEEN

* www.vlaanderen.be/werken-met-een-handicap

Deze website biedt een overzicht met heel wat informatie over werken met een handicap.

WEBSITES VOORNAMELIJK GERICHT OP BEZOLDIGDE ARBEID

* www.vdab.be/gezondheidsprobleem

Als je een gezondheidsprobleem of arbeidsbeperking hebt, is het niet altijd gemakkelijk om werk te vinden of je job uit te oefenen. De VDAB kan voorzien in begeleiding via GTB of GOB. Lukt een job in het gewone arbeidscircuit niet, dan wordt bekeken of je aan de slag kan in de lokale diensteneconomie, een maatwerkbedrijf of de arbeidszorg. Bij de VDAB kan je ook terecht voor tewerkstellingsondersteunende maatregelen zoals de Vlaamse ondersteuningspremie. De premie compenseert voor de eventuele extra kosten en lagere productiviteit die je beperking met zich meebrengt.

* www.hildecrevits.be/nieuws/meer-mogelijkheden-voor-mensen-met-een-arbeidsbeperking-om-in-bedrijven-aan-de-slag-te-gaan-/

Meer informatie over het ontwerpdecreet individueel maatwerk. Met individueel maatwerk zorgt minister Crevits voor een pak meer mogelijkheden voor mensen met een arbeidshandicap of mensen die te kampen hebben met medische, mentale, psychische of psychosociale problemen om aan de slag te gaan in gewone bedrijven.

WEBSITES OVER ONBEZOLDIGDE ARBEID

* www.begeleidwerken.be

Alle informatie over begeleid werken. (Deze website wordt momenteel vernieuwd.)

Je kan er voor kiezen om via het persoonsvolgend budget of via rechtstreeks toegankelijke hulp aan begeleid werken te doen. Je gaat dan één of enkele dagen 'werken' bij een vzw, een winkel of een bedrijf. Het werk dat je uitvoert is aangepast aan jouw mogelijkheden en interesses. Je wordt daarbij begeleid door iemand van buiten de werkplek, daarom spreken we van 'begeleid werken'. Voor dit werk krijg je geen verloning en heb je ook geen arbeidscontract. Je kan dit combineren met dagbesteding binnen het dagcentrum.

* www.vaph.be/organisaties/vza/ondersteuning

Ondersteuning van het VAPH via het persoonsvolgend budget (PVB).

* www.vaph.be/organisaties/rth/ondersteuning

Ondersteuning van het VAPH via de rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH).

* www.departementwvg.be/arbeidsmatige-activiteiten

Personen die ouder dan 18 jaar en jonger dan 65 jaar zijn en voor wie betaalde beroepsarbeid, met of zonder ondersteuning, op middellange termijn niet, nog niet of niet meer mogelijk is door een of meer belemmeringen van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard (MMPPS). Deze personen kunnen deelnemen aan arbeidsmatige activiteiten (AMA).

TEGEMOETKOMINGEN VOOR HULPMIDDELEN EN AANPASSINGEN VAN HET VAPH

* www.vaph.be/hulpmiddelen/algemeen

Heb je nood aan hulpmiddelen en aanpassingen die niet bedoeld zijn voor professioneel gebruik? Op deze website van het VAPH vind je een overzicht van de meest gekende hulpmiddelen in de refertelijst.

CONGRES BEGELEID WERKEN VEERKRACHTIG NAAR EEN INCLUSIEVE SAMENLEVING

Op woensdag 10 november 2021 vindt in Vives Kortrijk het tweejaarlijkse congres Begeleid Werken plaats. In de voormiddag laat Beno Schraepen het publiek meedenken over de inclusiviteit van begeleid werken in Vlaanderen en elders. Beno Schraepen is docent aan de Artesis Plantijn Hogeschool in Antwerpen en al jarenlang pleitbezorger van een inclusieve samenleving. In de namiddag is er een gevarieerd aanbod aan workshops. *

Meer informatie: www.werkburo.be.

Werk hebben is van onschatbare waarde //

“DAN GLIMMEN ZE VAN TROTS. EN TERECHT!”

Begeleid werken bestaat al meer dan een kwarteeuw. De aanzet ertoe lag bij Sofie, Katrien en Mieke: drie jonge vrouwen die na hun BUSO-studies graag aan de slag wilden, maar geen werk op maat vonden. Uit hun droom ontstond Ithaka. 26 jaar later stelt de organisatie 50 cliënten tewerk op meer dan 80 werkplekken.

“Door corona konden we vorig jaar geen groot feest organiseren om 25 jaar begeleid werken te vieren,” zegt coördinator Liesbet Billiet van Ithaka. “Maar intern hebben we er wel aandacht aan besteed. Wist je dat Sofie, Katrien en Mieke nog alle drie elke dag met goesting werken! Ondertussen al 26 jaar dus. Hoed af hiervoor.

Het mooie aan begeleid werken is dat alles vertrekt vanuit de vraag van de persoon met een handicap. Elke persoon heeft talenten en dromen, waarmee een jobcoach dan aan de slag gaat. Kiliaan wou bijvoorbeeld graag kok worden. We hebben iets gezocht dat heel aardig in de buurt komt. Kiliaan werkt nu twee dagen per week in de keuken van AZ Damiaan en twee dagen als hulp in een restaurant. Zijn droom is in vervulling gegaan en hij draagt op een zinvolle manier bij aan de samenleving.”

VAN UNSCHATBARE WAARDE

“Wat zou je graag doen? Dat is de centrale vraag die een jobcoach stelt. Sommigen willen graag met dieren of kinderen werken, anderen verkieszen administratief werk. De jobcoach zoekt naar kansen, helpt solliciteren en leert de nodige vaardigheden aan. Het verbaast me elke keer hoe we er bijna altijd in slagen de geschikte werkplek voor iemand te vinden. Dat hoeft niet altijd voltiijds te zijn. Ik denk aan Kim, die een keer per week een half uur helpt in een kledingwinkel. Zij mag er kledij uit de plastic verpakking halen en krijgt daar waardering voor. Of neem Davy, die twee keer per week

kopjes klaarzet voor activiteiten in het lokaal dienstencentrum. Eenvoudige taken, maar daarom niet minder waardevol.

De meeste cliënten kunnen zelfstandig naar het werk. Lukt dat niet, dan zoeken we een oplossing of dan houden we er rekening mee en zoeken een werkplek vlakbij. Meer en meer nemen bedrijven zelf contact met ons op, maar eigenlijk werken we liever omgekeerd: vertrekkend vanuit de vraag van de cliënt, niet vanuit het aanbod van een bedrijf. Al sluit het een het ander niet uit, natuurlijk.

Werk hebben is van onschatbare waarde. Er is het sociale aspect, het hebben van collega's en het kunnen deelnemen aan een personeelsfeest. De appreciatie is ook belangrijk. Het gevoel hebben een zinvolle bijdrage te leveren. Uit werken gaan, zorgt bovendien voor structuur en variatie in je leven. Als je 's avonds thuiskomt, heb je altijd iets te vertellen. Het gaat om veel meer dan louter het werk alleen.”

DROMEN EN DOEN

“Corona heeft een grote impact gehad op het begeleid werken. Het werd plots veel moeilijker om administratieve jobs te

“Kiliaan wou graag kok worden. Hij werkt nu twee dagen per week in de keuken van AZ Damiaan en twee dagen als hulp in een restaurant.”

vinden. Bedrijven moesten hun medewerkers van thuis laten werken. Voor een begeleid werker lukt dat niet. Ook de toenemende automatisering zet een druk op het aantal administratieve jobs. Toch is begeleid werken vandaag sterk ingebed in de samenleving. Dat is zo gegroeid. Ik herinner me dat we in 1999 een eerste studiedag over begeleid werken organiseerden, waarop we de methodiek van 'supported employment' uit de doeken deden. De principes van toen vormen nog altijd de basis.

'Dromen, durven, doen en delen.' Dat is ons motto. Pas als je iets doet, weet je of het iets voor jou is. Onlangs was er een meisje dat graag met kinderen wou werken. Na een stage in een kinderdagverblijf bleek dat echter een te drukke omgeving voor haar. Vandaag werkt ze in een Huis van het Kind. Zo zie je maar, we vinden bijna altijd een oplossing.”

SEAPRINT

Naast het begeleid werk heeft Ithaka tal van creatieve ateliers, semi-industrieel werk en een shop. Liesbet Billiet: “Al deze ateliers en shops werken inclusief. Door corona en de dalende mogelijkheden voor begeleid werk, hebben ze nog aan belang gewonnen. Uit die nood is het initiatief Seaprint ontstaan. Het prille idee was om ecologische tasje te maken voor winkels. Met dit idee wonnen we een award, die ons coaching opleverde door het Economisch Huis Oostende. We hebben veel opgestoken van dit traject. Ondertussen is Seaprint uitgegroeid tot iets heel moois. We deden verbouwin-

“Dromen, durven, doen en delen. Dat is ons motto. Pas als je iets doet, weet je of het iets voor jou is.”

LIESBET BILLIET
COORDINATOR VAN ITHAKA

gen, installeerden een zeefdrukatelier, ontwikkelden nieuwe producten, dachten na over prijszetting, ontwierpen een logo en verzorgden onze promotie. Onlangs mochten we Seaprint voorstellen op een internationale conferentie. Het leuke is dat alles groeide in nauwe betrokkenheid met onze cliënten.

We willen zelfs nog een stapje verder gaan. We dromen ervan om onze cliënten workshops te laten geven aan scholen of verenigingen. Bijvoorbeeld een workshop 'Hoe maak ik een tasje'. Dit najaar nemen we ook contact met plaatselijke winkels om samen te werken. We streven naar een maatschappelijke meerwaarde. We willen niet binnen de vier muren van de dagondersteuning blijven. Het is zo tof als we buiten kunnen breken. Onlangs mochten we T-shirts maken voor het project ABC aan Zee, dat jonge nieuwkomers ondersteunt met taallessen. Onze cliënten zien nu geregeld jongeren voorbijlopen met die T-shirts. Dan glimmen ze van trots. En terecht!" *

Lees ook het verhaal van Sofie op pagina 24 van dit magazine.

Zangeres Daisy Opdebeeck werkt als juriste op notariskantoor //

“Mijn werkgever is top als het op inclusie aankomt! Inhoudelijk liggen de verwachtingen voor mij even hoog als voor mijn collega's.”

DAISY OPDEBEECK
ZANGERES EN JURISTE

“IK LEEF INTENSER DAN VROEGER”

Allicht ken je Daisy Opdebeeck van Belgium's Got Talent of van The Voice van Vlaanderen. Ze won er vele harten met haar gevoelige nummers. Eind dit jaar brengt zij een eerste full-cd uit. Ook optredens kunnen weer. Het wordt een drukke periode voor Daisy. Zeker als je weet dat zij ook als juriste werkt bij een notariskantoor in Brussel.

Daisy Opdebeeck barst van het talent. Dat bewees ze ten overvloede in de populaire liedjesprogramma's op VTM. In november 2019 mocht ze ook deelnemen aan het World Songfestival for Blinds in Krakau (Polen). Ze behaalde er een mooie vijfde plaats.

"Ik had zelf nog nooit van het World Songfestival for Blinds gehoord", bekent Daisy. "Maar het was bijzonder leuk om deel te nemen. Het festival wordt om de twee jaar georganiseerd. Door corona is de editie van dit jaar verplaatst naar 2022.

Door alle positieve ervaringen als zangeres, ben ik me wel bewust geworden van hoe belangrijk muziek voor me is. Door corona kon ik niet veel optreden, maar ik heb van de gelegenheid gebruikgemaakt om me goed te omringen, om te schrijven en liedjes op te nemen."

STUDIES IN BRAILLE

Daisy Opdebeeck heeft moeilijke jaren achter de rug. Nadat ze op haar twaalfde haar moeder verloor, stierf haar vader in 2018. Het pakkende lied dat ze aan hem opdroeg, liet niemand onberoerd. Het bezorgde haar een ticket voor de finale van Belgium's Got Talent.

Bovendien werd Daisy door een genetische afwijking geleidelijk helemaal blind. Toch zijn het niet deze tegenslagen die haar tot de muziek brachten.

"Ik speel piano sinds ik vijf jaar was en ik volg zangles sinds mijn achtste. Door alles wat er gebeurd is, ben ik wel inten-

ser gaan leven. Ik leef bewuster. Ik durf keuzes te maken die ik anders misschien niet had durven maken."

Een ding is zeker: Daisy is een doorzetter. Ondanks haar blindheid studeerde ze rechten en wijsbegeerte aan de KU Leuven, met daarna nog een manama notariaat. "Alles in braille en met spraaksoftware," vertelt ze. "Dat ging eigenlijk vrij vlot. Ik heb trouwens onlangs nog een postgraduaat bemiddeling gevolgd aan de KU Leuven."

“Muziek is mijn roeping. Als ik een kans krijg om door te breken, ben ik bereid om er veel voor op te geven.”

DAISY OPDEBEECK
ZANGERES EN JURISTE

Ondanks al die diploma's was het niet evident om werk te vinden. "Ik heb een half jaar intens moeten zoeken," zegt Daisy. "Mijn medestudenten vonden sneller werk. Maar ik ben niet bij de pakken blijven zitten. Op dit ogenblik werk ik al anderhalf jaar als juriste bij een notariskantoor op de Louizalaan in Brussel. Mijn werkgever is top als het op inclusie aankomt! Inhoudelijk liggen de verwachtingen voor mij even hoog als voor mijn

dertig collega's. Maar ik kan bijvoorbeeld niet printen en ook sommige administratieve taken lukken niet. Gelukkig krijg ik hiervoor assistentie. In het begin is dat voor iedereen wat zoeken, maar waar een wil is, is een weg. Het contact met klanten verloopt via mail en telefoon, zoals voor de andere juristen. Dat gaat heel vlot."

DROMEN STAAT VRIJ

Maar terug naar de muziek, de grote passie van Daisy. Op YouTube vind je al twee videoclippen. Eerst was er haar trefzekere versie van 'Avond' (Boudewijn De Groot), nu is er ook de videoclip bij haar single 'Lief voor mekaar'. "Zelf kan ik me moeilijk een beeld vormen van die videoclippen, maar ik laat me leiden tijdens de opnames. Je moet durven vertrouwen op anderen. Dat is niet altijd evident, maar zo'n opname is ook wel leuk.

Ik krijg er trouwens veel mooie reacties op. Ik ben nogal actief op sociale media. Op Facebook heb ik ondertussen 1.500 volgers. Wie wil weten waar ik optreed, mij wil boeken of alvast mijn mini-cd met vier nummers wil bestellen, kan me daar vinden. Ik wil de komende maanden mijn publiek verder uitbreiden. Muziek is echt mijn roeping. Als ik een kans krijg om door te breken, ben ik bereid om er veel voor op te geven. Dromen staat vrij, maar ik blijf realistisch." *

[www.facebook.com/
DaisyOpdebeeck.be](https://www.facebook.com/DaisyOpdebeeck.be)

VEEL GESTELDE VRAAG

Wat moet je weten voordat je toestemming geeft aan het VAPH om jouw tegemoetkoming voor een hulpmiddel of een aanpassing rechtstreeks aan een leverancier uit te laten betalen?

Wanneer het VAPH jou een tegemoetkoming toekent voor een hulpmiddel of een aanpassing, dan kan je ervoor kiezen om die tegemoetkoming rechtstreeks aan de leverancier te laten uitbetalen. Dat noemen we kortweg de derdebetalersregeling.

Je hoeft dan zelf het bedrag van de tegemoetkoming niet te betalen aan de leverancier en geen factuur en bewijs van betaling aan het VAPH te bezorgen. Je leverancier zal de betaling van het VAPH ontvangen wanneer hij de factuur aan het VAPH bezorgt. Het VAPH biedt hiervoor het formulier 'Toestemming om rechtstreeks aan een leverancier te betalen' aan op de website (www.vaph.be).

Het is mogelijk dat het hulpmiddel of de aanpassing duurder is dan het bedrag van de tegemoetkoming die het VAPH je heeft toegekend. In dat geval zal je het eigen aandeel in de kostprijs nog zelf aan de leverancier moeten betalen.

De derdebetalersregeling kan het voor jou wat gemakkelijker maken. Wanneer je voor deze regeling kiest, moet je wel rekening houden met deze belangrijke punten:

1 Onderteken het formulier nooit voordat je zelf vastgesteld hebt dat het hulpmiddel of de aanpassing die de leverancier je levert, voldoet aan de verkoopsovereenkomst. Wanneer je het VAPH de toestemming geeft om de leverancier te betalen, dan verklaar je tegelijkertijd dat je geen bezwaren of opmerkingen hebt bij de kwaliteit van het product dat geleverd en geplaatst werd.

2 Zorg dat je zeker bent dat alle gegevens duidelijk en correct zijn ingevuld voordat je het formulier ondertekent. Als er nog witruimte is in het tekstveld waar je de hulpmiddelen opsomt waarvoor de derdebetalersregeling geldt, kan je die eventueel doorkruisen wanneer je het formulier achterlaat bij de leverancier.

3 Dien het formulier bij voorkeur zelf in bij het VAPH. Dat is niet verplicht maar zo ben je wel zeker dat het volgens jouw wensen correct is ingevuld. Indienen kan eenvoudig via mijnvaph.be of per post. Als je het formulier via mijnvaph.be indient, hoef je het niet te ondertekenen. Als je het formulier ondertekent en door de leverancier laat indienen, dan kan het zijn dat die de factuur al indient voor je hulpmiddel geleverd is. Wanneer bij de levering nadien toch een probleem blijkt te zijn, dan is de factuur al betaald aan de leverancier en sta je minder sterk bij een eventuele betwisting.

kort //

MICROMIX (LATE NIGHT)

Op 20 oktober kan je in de Limburghal in Genk naar Micromix en Micromix Late Night.

Micromix is een playback- en freepodiumwedstrijd voor talent van mensen met een handicap. De wedstrijd is al aan zijn vijftiende editie toe. Supporters en muzikiefliefhebbers kunnen van 10.30 uur tot 15 uur genieten van een show vol ambiance. De presentatie is in handen van Chris en Davy van De Romeo's.

's Avonds is er dan Micromix Late Night. Het feest begint stipt om 19.30 uur. Onder de artiesten onder meer Wim Soutaer, De Romeo's, Kobe Ilsen en Viktor Verhulst. *

Alle informatie op www.micromix.be.

**KRIJG JE GRAAG
NOG MEER VAPH-NIEUWS?
ABONNEER JE OP DE
DIGITALE VAPH-NIEUWSBRIEF**
~~~~~  
[www.vaph.be/nieuwsbrief](http://www.vaph.be/nieuwsbrief)  
~~~~~

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

Het VAPH zorgt voor personen met een handicap

Ben je van plan een hulpmiddel aan te kopen?
Het VAPH zorgt voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen zoals de aanpassing van je woning, de aankoop van een brailleleesregel of het inschakelen van een tolk voor doven en slechthorenden.

Je kunt ook een beroep doen op **rechtstreeks toegankelijke hulp voor lichte of tijdelijke ondersteuning**. Dan kun je jouw ondersteuning samenstellen uit een pakket van begeleiding, dagopvang en/of verblijf. Die hulp is zonder aanvraagprocedure toegankelijk: je kunt gewoon contact opnemen met de dienstverlener van rechtstreeks toegankelijke hulp.

Heb je nood aan meer zorg en ondersteuning?
Dan kun je als meerderjarige bij het VAPH een persoonsvolgend budget aanvragen. Dat budget biedt de mogelijkheid om zorg in te kopen bij je eigen netwerk, bij een dienst thuiszorg, bij poetsdiensten, professionele zorgverleners of bij een zorgaanbieder die vergund is door het VAPH.

Voor **kinderen en jongeren** zijn er verschillende mogelijkheden: een persoonlijke-assistentiebudget of opvang en begeleiding, zowel bij jou thuis als bij een VAPH-zorgaanbieder.

Het VAPH zet in op autonomie en levenskwaliteit van personen met een handicap.

Een vraag aan het VAPH?

Heb je een vraag over jouw dossier of een aanvraag voor een persoonsvolgend budget of hulpmiddelen? Of wil je meer info over het systeem van de persoonsvolgende financiering?
Bel de nieuwe VAPH-lijn via het nummer **02 249 30 00**.

Voor meer informatie over de aanvragen voor minderjarigen:
jeugdhulp.be/organisaties/intersectorale-toegangspoort-itp

Meer informatie?

- Surf naar www.vaph.be
- T **02 249 30 00**
- www.vaph.be/contacteer-ons

“Door mijn werk ken ik veel mensen”

Sofie Haud’huyze is 49 jaar en werkt al 26 jaar als begeleid werker via Ithaka. Daarmee is zij één van de pioniers van begeleid werk in Vlaanderen.

“Ik volgde indertijd de richting gezinstechnieken BUSO in Brugge. Ik leerde koken, naaien, rekenen en talen. Dat was een leuke tijd. Toen ik daarna wou werken, kon ik bij het pas opgerichte Ithaka terecht. Het was een moeilijke periode, want het was in het begin niet zeker of Ithaka zou overleven. Met de steun van enkele ouders hebben ze verdergezet!

Vandaag, 26 jaar later, doe ik nog altijd begeleid werk. Ik werk op vier plaatsen. In twee woonzorgcentra help ik in de keuken en breng ik koffie bij de bewoners. Ik hou oudere mensen graag gezelschap en zij appreciëren het als ik tijd maak voor een praatje of zo.

Verder werk ik in het stadhuis van Oostende. Ik doe er administratief werk: etiketten klevens, de kalender in enveloppes steken, stempels zetten enzovoort. Vorig jaar, toen ik 25 jaar begeleid werk deed, heeft burgemeester Bart Tommelein me bedankt. Ik mocht samen met hem op de foto voor het stadhuis. De burgemeester zei dat ze heel tevreden zijn over mijn werk.

Ten slotte werk ik ook bij een notaris. Ik breng de aangetekende brieven weg, ik berg de bewijsjes op in een map, ik doe plooiwerk en af en toe een boodschap.

Die afwisseling is leuk. Door mijn werk ken ik veel mensen. Jammer genoeg kon ik door corona minder werken. Gelukkig mocht ik bijspringen in het dagcentrum van Ithaka. Op dit moment ben ik brieven aan het plooien voor de marathon in Oostende eind september. Ik mag ook de rugnummers voor de atleten in enveloppes steken. Eind september ga ik dan bij mijn ouders op het appartement kijken naar de marathon!” *

Sofie Haud’huyze (49),
begeleid werker

je
waget
noois